

Ruusuruohomaamehiläisen (*Andrena hattorfiana*) ja sen pesäloisen ruusuruohokiertomehiläisen (*Nomada armata*) kartoitus kesällä 2006

Juho Paukkunen & Martti Raekunnas

(korjattu versio 22.1.2007)

1. Johdanto

Ruusuruohomaamehiläinen (*Andrena hattorfiana*) on Suomessa silmälläpidettäväksi luokiteltu mesipistiäislaji (Rassi ym. 2001), joka on erikoistunut keräämään siitepölyä ruusuruohon (*Knautia arvensis*) kukilta (Söderman & Leinonen 2003) (Kuva 1). Ruusuruohokiertomehiläinen (*Nomada armata*) puolestaan on erittäin uhanalaiseksi luokiteltu ruusuruohomaamehiläisen pesäloinen (Kuva 2). Molemmat lajit ovat taantuneet voimakkaasti viime vuosikymmeninä sopivien elinympäristöjen vähenemisen myötä. Ruusuruohomaamehiläinen esiintyy nykyään paikoittaisena Itä-Suomessa ja tuoreita löytöjä on ainakin Joutsenosta, Kiteeltä, Liperistä, Mikkelistä, Mäntyharjulta ja Rääkkylästä. Ruusuruohokiertomehiläinen sen sijaan on ollut pitkään kateissa viimeisten havaintojen ollessa 1960-luvulta Joutsenosta (1966), Parikkalasta (1963) ja Virtasalmelta (1961) (Söderman & Leinonen 2003). Kesällä 2006 kartoitimme SYKE:n toimeksiannosta ruusuruohomaamehiläisen ja sen pesäloisen esiintymistä Etelä- ja Pohjois-Karjalan maakunnissa.

Kuva 1. Ruusuruohomaamehiläinen. (Internet)

Kuva 2. Ruusuruohokiertomehiläinen. (Internet)

2. Etelä-Karjalan kartoitus

Etelä-Karjalassa kartoitetut alueet sijaitsivat Parikkalassa, Rautjärvellä ja Joutsenossa. Parikkalassa tutkittuihin alueisiin kuuluivat Melkoniemessä sijaitseva maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltu Peltolan niitty (Jantunen ym. 1999) ja sen lähellä sijaitsevan Paukkusten kesämökin (Kallioniemi) pihapiiri (liite 1). Molemmilla paikoilla kasvaa runsaasti ruusuruohoa ja muita niittykasveja. Peltolan niityllä pidettiin kahta pistiäispyydystä kesä-heinäkuun ajan, tarkemmin sanoen 5.6.–30.7. Toinen pyydys oli ns. keltavati-ikkunapyydys ja toinen muuten samanlainen, mutta väriltään ruusuruohon värinen eli sinipunainen. Paukkusten mökin pihassa oli yksi keltavati-ikkunapyydys 5.6.–29.8., minkä lisäksi Peltolan niityltä pois siirretyt pyydykset olivat mökin pihapiirissä 30.7.–29.8. Pyydykset koettiin keskimäärin kahden viikon välein ja koentatyöhön osallistuivat JP:n lisäksi Jouko ja Marja-Liisa Paukkunen. Peltolan niityllä pistiäisiä kartoitettiin myös haavin avulla 25.6. (JP & MR) ja mökin ympäristössä 5.–6.6., 24.–25.6. ja 29.7.2006 (JP).

Peltolan niityn pyydyksiin tuli saaliiksi myrkkypistiäisiä yhteensä 59 lajia ja 172 yksilöä (muurahaiset pois lukien) (liite 2). Näistä keltaiseen vatiin tuli yhteensä 43 lajia ja 116 yksilöä, ja siniseen vatiin 26 lajia ja 56 yksilöä. Sahapistiäisiä pyydyksiin tuli yhteensä 12 yksilöä. Pyydyksiin tuli saaliiksi yksi ruusuruohomaamehiläisnaaras (keltavati 5.–19.7.), ja lisäksi yksi koiras talletettiin haavilla (JP, 25.6.) Ruusuruohokiertomehiläistä ei niityllä havaittu. Muita huomionarvoisia lajeja olivat äärimmäisen uhanalaiseksi luokiteltu vyömaamehiläinen (*Andrena labiata*), jota havaittiin yksi naaras (keltavati 5.–15.6.) ja yksi koiras (keltavati 15.–26.6.), harvinainen *Gorytes quinquecinctus* -petopistiäinen (1 naaras, keltavati 5.–19.7.) sekä silmälläpidettäväksi luokiteltu kimmelnuijapistiäinen (*Abia candens*), jota havaittiin kaksi koirasta (keltavati 26.6.–5.7.) (Kuva 3).

Paukkusten mökin pihassa olleisiin pyydyksiin tuli myrkkypistiäisiä saaliiksi yhteensä 62 lajia ja 307 yksilöä (muurahaiset pois lukien) (liite 2). Ruusuruohomaamehiläistä tai ruusuruohokierto-mehiläistä ei havaittu, mutta joitakin muita huomionarvoisia lajeja löytyi. Silmälläpidettäväksi luokiteltuja lajeja olivat paksupäänäivertäjämehiläinen (*Hoplitis tuberculata*) (haavi 6.6., 1 naaras ja 24.6., 1 naaras), ja uralinkimalainen (*Bombus semenoviellus*) (sinivati 30.7.–29.8., 1 kuningatar ja 2 työläistä). Muita harvinaisia lajeja olivat *Laelius borealis* -lattapistiäinen (sinivati 30.7.–11.8., 1 naaras), *Crossocerus walkeri* -petopistiäinen (keltavati 30.7.–11.8., 1 naaras ja 1 koiras), *Nysson interruptus* -petopistiäinen (haavi 25.6., 1 koiras) ja lahopuuverhoilijämehiläinen (*Megachile nigriventris*) (keltavati 26.6.–4.7. 1 naaras, haavi 25.6. 3 naarasta). Lisäksi mökin pihassa havaittiin vaarantuneeksi luokiteltu ruusuruohokiittäjä (*Hemaris tityus*) (näköhav. 6.6., 1 yks.).

Kuva 3. Kimmelnuijapistiäinen (*Abia candens*) on harvinainen ja silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu nuijapistiäislaji, jonka toukka on erikoistunut syömään ruusuruohoa. Kuvassa on lajin lähisukulainen. (Internet)

Parikkalassa tutkittuihin alueisiin kuului myös Oronmyllyn leirikeskukseen ympäristö, jossa käytiin 25.6. (JP). Kartoituksen kohdelajeja ei Oronmyllyltä löytynyt, mutta mm. silmälläpidettäväksi luokiteltu villahietamehiläinen (*Lasioglossum villosulum*) ja harvinainen homehietamehiläinen (*L. leucozonium*) havaittiin alueella (liite 2). Vaikka myrkkypistiäisten suosimia hiekkapohjaisia ja runsaskukkaisia paahderinteitä löytyy Oronmyllyltä useasta paikasta, ruusuruohoa alueella kasvoi varsin niukasti. Parikkalan kartoituskohteisiin kuului myös Melkoniemessä sijaitseva Kärmeperlo-niminen entinen pelto, joka ruusuruohon vähyden vuoksi ei kuitenkaan ollut kartoitettavien lajien esiintymiselle otollinen kohde. Pellon keskellä sijaitseva hirsilato osoittautui pistiäislajistollisesti monipuoliseksi kohteeksi (liite 2).

Rautjärvellä ruusuruohomaamehiläistä ja sen pesäloista etsittiin heinäkuun lopulla 28.7., jolloin JP kävi mm. Korpjärven kylässä sijaitsevalla Kaukolannurkan niityllä ja sen lähellä olevalla maakunnallisesti arvokkaaksi luokitellulla Korpjärven niityllä (Jantunen ym. 1999). Kaukolannurkan niityllä kasvoi erittäin runsaasti ruusuruohoa, mutta jostain syystä yhtään ruusuruohomaamehiläistä ei nähty. Sen sijaan niityllä havaittiin mm. silmälläpidettäväksi luokiteltu uralinkimalainen (1 työläinen) (liite 2). Korpjärven niitty puolestaan osoittautui täysin metsittyneeksi ja useimmille myrkkypistiäislajeille sopimattomaksi kohteeksi. Entisen niityn vieressä sijainneen hirsiladon seinillä sentään lenteli vielä joitakin pistiäisiä (liite 2).

Joutsenossa projektilajeja kartoitettiin Anolan niityltä (6775:581), jossa ruusuruohoa kasvaa yleensä runsaasti, sekä Jänhiälän tienvarsiniityiltä (6783:585), missä ruusuruohoa kasvaa vähemmän, mutta mistä on perinteisesti tehty hyviä hyönteishavaintoja. Molemmilla alueilla käytiin kesän aikana viisi kertaa Pohjois-Karjalan kartoitusten välietappina (MR). Kova kuivuus vaivasi koko kesän Anolan niityä, jonka kasvipeite ei missään vaiheessa kehittynyt edellisvuosien tasolle. Ruusuruohoa kasvoi todella harvassa ja alueella havaittiin 1.7. vain yksi ruusuruohomaamehiläisnaaras. Jänhiälän tienvarsilta löytyi kolme ruusuruohomaamehiläisnaarasta 11.7, minkä lisäksi kylän sorakuopalla (6784:585) haaviin osui yksi ruusuruohokiertomehiläiskoiras 16.6 (MR). Havainto oli täysin onnenkantamoinen, koska sorakuopalla ei havaittu lainkaan isäntälajia. Löytö kuitenkin osoitti, että kauan kateissa ollut laji sinnittelee edelleenkin Joutsenossa, vaikka isäntälajin kannat näyttävät olevan alhaalla. Jänhiälästä löytyi myös erittäin uhanalaiseksi luokitellun apilamaamehiläisen (*Andrena labialis*) koiras 16.6. (MR). Lajia on havaittu Suomessa viimeksi Parikkalasta vuonna 1962 sekä samoilta alueilta Joutsenosta vuosina 1956–60 (Söderman & Leinonen 2003).

3. Pohjois-Karjalan kartoitus

Pohjois-Karjalassa projektilajien kartoituksen pääkohteena oli Liperin Kaatamon urheilukentän niitty, missä elää tihein tunnettu ruusuruohomaamehiläisen populaatio maassamme. Ruusuruohoa kasvoi tänäkin kesänä runsaasti, ja sen kukkimisaika oli pitkä, todennäköisesti yli kaksi kuukautta. Kaatamon niityllä käytiin noin 1–2 viikon välein yhteensä

viisi kertaa (MR). Koska ruusuruohomaamehiläinen on varsin kookas, rauhallisesti liikkuva ja näkyvä laji, sen määrää pystyttiin arvioimaan eri käyntikerroilla. Niittyä kuljettiin sektoreittain ja laskettiin erikseen linjalle osuvat koiraat ja naaraat. Tulokset näkyvät taulukossa 1. Siitä voi päätellä, että Kaatamon populaatio on edelleen varsin elinvoimainen. Laji aloitti lentonsa juhannuksen jälkeen, jolloin oli liikkeellä lähes pelkästään koiraita. Heinäkuun alussa koiraiden ja naaraiden määrät olivat jokseenkin tasoissa. Heinäkuun puolivälistä eteenpäin oli liikkeellä vain naaraita. Laji jatkaa lentoaan pitkälle elokuun puolelle, vaikkakaan lennon loppumista ei nyt havainnoitu.

Taulukko 1. Ruusuruohomaamehiläinen Liperin Kaatamossa kesällä 2006 (näköhavainnot).

	Kunta	Kylä	Koordin.	Päiväm.	k	n	yht.
PK	Liperi	Kaatamon urh.kenttä	6940:611	13.06.2006	0	0	0
"	"	"	"	27.06.2006	20	3	23
"	"	"	"	02.07.2006	15	15	30
"	"	"	"	12.07.2006	2	36	38
"	"	"	"	29.07.2006	0	32	32
"	"	"	"	Yhteensä	37	86	123

Kaatamon niityllä pyrittiin käymään parhaaseen lentoaikaan ja alueella viivytettiin aina vähintään 1–2 tuntia. Tiiviistä havainnoinnista huolimatta yhtään ruusuruohokiertomehiläistä ei osunut kartoittajan tielle. Kuitenkin Reima Leinonen onnistui löytämään yhden ruusuruohokiertomehiläisnaaraan, kun hän poikkesi alueella 14.7. Yksilö istui ruusuruohon varressa kukinnon alla.

Ruusuruohoa kasvaa runsaasti Joensuu-Varkaus tien varsilla sekä Kaatamon lähellä että Liperin Ylämyllyn-Honkalammen paikkeilla. Samoin 6-tien varrella Tohmajärven Onkamosta Kiteen Puhokseen on hyviä ruusuruohoesiintymiä. Näitä tienvarsiniittyjä tarkistettiin viime kesänä useita satoja metrejä näkemättä ainuttakaan ruusuruohomaamehiläistä tai -kiertomehiläistä (MR). Arvatenkin sopivia kukkapaikkoja on luonnossa enemmän kuin lajille sopivia pesäpaikkoja. Ali Karhu (suull. tieto) on havainnut kesällä 2005 ruusuruohomaamehiläisen Liperissä Viinijärven aseman ympäristössä.

4. Päätelmät

Ruusuruohomaamehiläisiä löytyi kesän 2006 kartoituksissa Parikkalasta, Joutsenosta ja Liperistä. Suurin osa yksilöistä havaittiin Liperin Kaatamossa, jossa lienee Suomen elinvoimaisin populaatio. Kartoituksissa havaittiin, että ruusuruohon runsas esiintyminen ei välttämättä takaa ruusuruoho-maamehiläisen esiintymistä.

Ruusuruohomaamehiläisen pesälöinen, ruusuruohokiertomehiläinen onnistuttiin löytämään kahdesta paikasta, Joutsenosta ja Liperistä, vaikka laji on ollut kateissa jo 40 vuotta. Näin varmistui, ettei tämä erittäin uhanalainen laji ole vielä kadonnut maastamme. Molempien kartoitettujen lajien esiintymistä tulee edelleen seurata tarkasti ja myös uusien esiintymien etsimistä kannattaa jatkaa. Kartoituksen ohessa tehtiin runsaasti muita kiinnostavia pistiäishavaintoja. Erityisen ilahduttavaa oli erittäin uhanalaiseksi luokitellun apilamaamehiläisen löytyminen Joutsenosta, sillä laji on viimeksi havaittu Suomessa 1960-luvun alussa.

Kirjallisuus

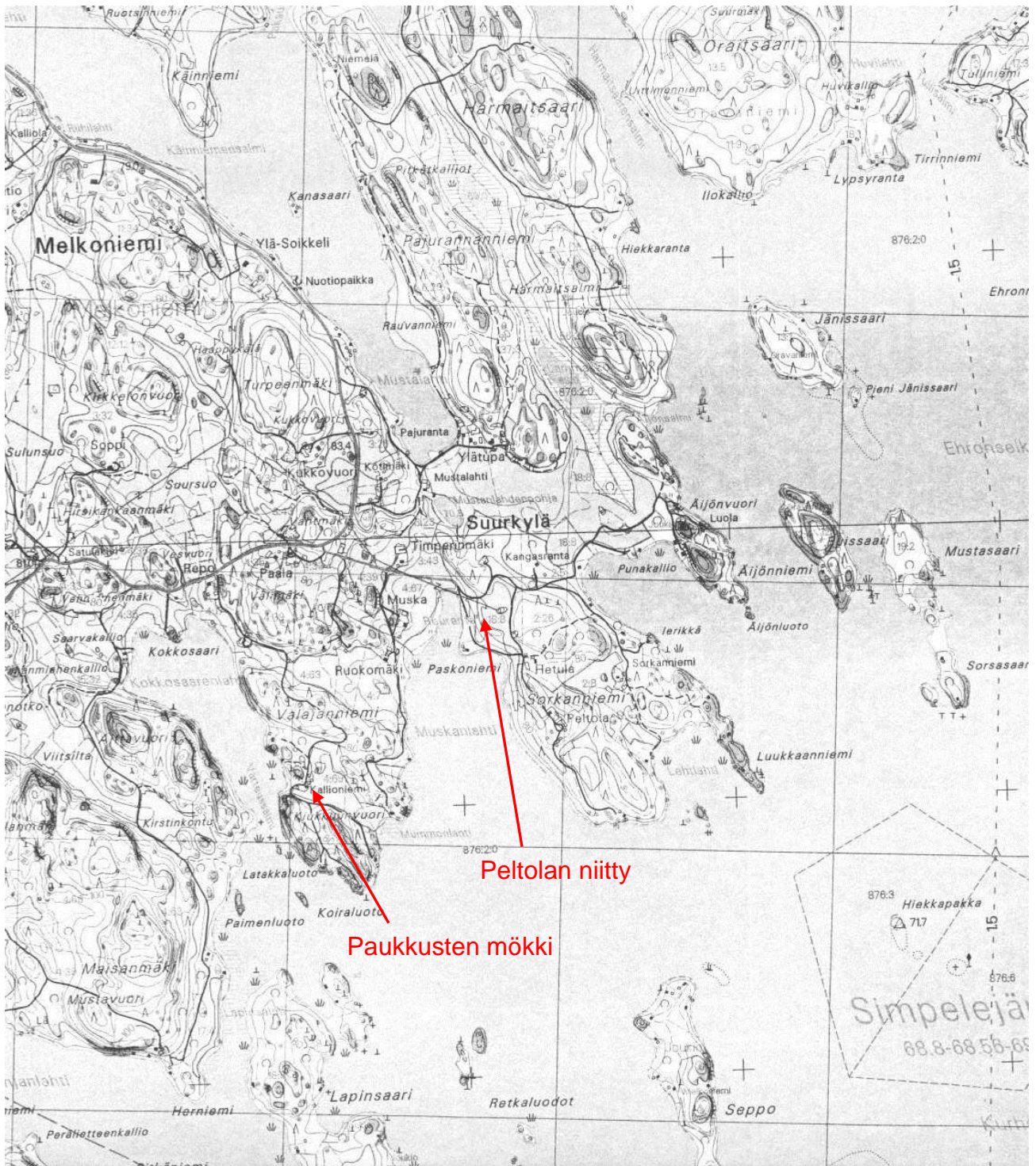
Jantunen, J., Saarinen, K., Marttila, O. & Hering, F. 1999: *Kaakkois-Suomen perinnemaisemat. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 124: 1–179.*

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: *Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki.*

Söderman, G. & Leinonen, R. 2003: *Suomen mesipistiäiset ja niiden uhanalaisuus. – Tremex Press Oy, Helsinki. 420 s.*

Söderman, G. & Vikberg, V. 2002: *Suomen myrkkypistiäisten luettelo ja levinneisyys. – Sahlbergia 7: 41–66.*

Liite 1. Peltolan niityn ja Paukkusten mökin sijainti Parikkalan Melkoniemessä.

Liite 2. Etelä-Karjalan kartoituksissa havaittuja myrkkypistiäisiä. Tieteelliset nimet ja lajien järjestys ovat Suomen myrkkypistiäisten luettelon (Söderman & Vikberg 2002) mukaiset.

LK: Parikkala, Melkoniemi, Peltolan niitty ja viereinen tien piennar, 68268-9:6266, kelta- ja sinivati 5.6.-30.7. + haavinta 25.6.2006:

- *Bethylus fuscicornis* 1f
- *Aphelopus* sp. 1m
- *Anteon gaullei/maculipennis* 1m
- *Anteon fulvicolle* 1f
- *Hedychrum nobile* 9m
- *Hedychridium roseum* 2m
- *Hedychridium coriaceum* 1m
- *Myrmosa atra* 1m
- *Odynerus spinipes* 1m
- *Ancistrocerus parietinus* 1f
- *Ancistrocerus trifasciatus* 1f
- *Ancistrocerus claripennis* 3m
- *Agenioideus cinctellus* 1m
- *Episyron rufipes* 3m
- *Anoplius viaticus* 1m
- *Arachnospila anceps* 1m
- *Arachnospila abnormis* 3m.
- *Arachnospila spissa* 1f
- *Dolichurus corniculus* 1f
- *Ammophila sabulosa* 1m + 1 yks. (näköhav.)
- *Pemphredon wesmaeli* 1f
- *Pemphredon inornata* 1f
- *Diodontus minutus* 1f
- *Tachysphex obscuripennis* 4f + 7m
- *Tachysphex pompiliformis* 6f + 2m
- *Trypoxylon minus* 1f + 1m
- *Oxybelus uniglumis* 1f
- *Lindenius albilabris* 1f
- *Crabro cribrarius* 1f
- *Crabro peltarius* 1m
- *Ectemnius continuus* 1m
- *Ectemnius guttatus* 1f
- *Mellinus arvensis* 1f
- *Nysson spinosus* 4f + 4m
- *Nysson niger* 2f
- *Gorytes quinquecinctus* 1f. Harvinainen LK:lle uusi laji.
- *Hylaeus cardioscapus* 1m
- *Hylaeus gibbus* 2m
- *Hylaeus confusus* 3f
- *Hylaeus brevicornis* 2f
- *Andrena labiata* 1f + 1m. Äärimmäisen uhanalaiseksi (CR) luokiteltu laji.
- *Andrena hattorfiana* 1f + 1m. Silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu laji.
- *Andrena minutuloides* 1f
- *Andrena subopaca* 1f
- *Andrena tarsata* 1f
- *Andrena intermedia* 1m
- *Andrena wilkella* 5f + 3m
- *Andrena cineraria* 2f + 2m
- *Andrena lapponica* 1f
- *Panurgus calcaratus* 13f + 12m
- *Halictus tumulorum* 3f
- *Lasioglossum fulvicorne* 3f
- *Lasioglossum fratellum* 1f
- *Lasioglossum albipes* 1f
- *Lasioglossum leucopus* 6f + 1m
- *Sphecodes gibbus* 1m
- *Sphecodes crassus* 1f
- *Sphecodes geofrellus* 2m
- *Macropis fulvipes* 1f
- *Trachusa byssina* n. 4 yks. (näköhav.)
- *Anthidium manicatum* 1f
- *Anthidium punctatum* 1f + 1 yks. (näköhav.)
- *Osmia uncinata* 1m. LK:lle uusi laji.
- *Megachile versicolor* 1f
- *Nomada flavoguttata* 3f
- *Eucera longicornis* n. 2 yks. (M. Raekunnas, näköhav.)
- *Bombus soroensis* 1f + 3w
- *Bombus lucorum* coll. 16w + 1m
- *Bombus pratorum* 4w
- *Bombus hypnorum* 5w

- *Bombus lapidarius* 2w
- *Bombus pascuorum* 1f + 4w
- Formicidae 84 yks.
- *Gasteruption assectator* 1f + 1m
- *Abia candens* 2m. Silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu laji.
- Tenthredinidae 11 yks.

LK: Parikkala, Melkonieni, Paukkusten mökki (Kallioniemi), 68262:6260-1, 1. keltavati 5.6.-29.8. + 2. keltavati 30.7.-29.8. + sinivati 30.7.-29.8. + haavinta 5.-6.6., 24.-26.6. ja 29.7.2006:

- *Goniozus distigmus* 3f + 2m
- *Bethylus fuscicornis* 1m
- *Laelius borealis* 1f. LK:lle uusi laji. (det. V. Vikberg)
- *Laelius pedatus* 1f (mökin sisällä). LK:lle uusi laji. (det. V. Vikberg)
- *Anteon jurineanum* 1f. LK:lle uusi laji. (det. V. Vikberg)
- *Chrysis ignita* 2f + 2m
- *Chrysis angustula* 1f
- *Mutilla europaea* 6m
- *Ancistrocerus parietinus* 1f + 1m
- *Symmorphus angustatus* 1f. LK:lle uusi laji.
- *Symmorphus allobrogus* 2f
- *Dolichovespula media* 2w
- *Vespula rufa* 2w
- *Priocnemis perturbator* 6f
- *Priocnemis exaltata* 3f
- *Caliadurgus fasciatellus* 1f
- *Auplopus carbonarius* 3f
- *Agenioideus cinctellus* 1f + 12m
- *Anoplius nigerrimus* 2f
- *Arachnospila anceps* 2m
- *Arachnospila spissa* 2m
- *Pemphredon wesmaeli* 1m
- *Pemphredon inornata* 1f + 1m
- *Passaloecus turionum* 1f
- *Passaloecus singularis* 2f
- *Tachysphex pompiliformis* 1 yks.
- *Trypoxylon minus* 1f + 4m
- *Lindenius albilabris* 1f
- *Rhopalum clavipes* 1f
- *Rhopalum coarctatum* 1f + 1m
- *Crossocerus walkeri* 1f + 1m. Harvinainen LK:lle uusi laji.
- *Ectemnius continuus* 2 yks.
- *Nysson spinosus* 4f + 16m
- *Nysson interruptus* 1m. Melko harvinainen laji.
- *Gorytes quadrifasciatus* 1m
- *Hylaeus cardioscapus* 1f
- *Hylaeus confusus* 5f + 1m
- *Hylaeus brevicornis* 1f
- *Andrena semilaevis* 2f
- *Andrena subopaca* 2f
- *Andrena haemorrhoea* 3f
- *Andrena wilkella* 2f
- *Andrena fucata* 1f
- *Panurgus calcaratus* 4f
- *Halictus rubicundus* 1f (näköhav.) + 3m
- *Halictus tumulorum* 4f + 2m
- *Lasioglossum calceatum* 3f
- *Lasioglossum albipes* 7f + 1f (näköhav.) + 4m
- *Lasioglossum fratellum* 6f + n. 3f (näköhav.)
- *Lasioglossum rufitarse* 1f
- *Lasioglossum leucopus* 3f + 2m
- *Sphecodes monilicornis* 1m
- *Sphecodes hyalinatus* 1m
- *Sphecodes crassus* 1f + 1m
- *Sphecodes geofrellus* 1f
- *Macropis fulvipes* 2f + 1m
- *Stelis breviscula* 1f
- *Heriades truncorum* 2f
- *Chelostoma rapunculi* 1m
- *Hoplitis tuberculata* 2f. Silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu laji.
- *Megachile nigriventris* 3f + 1f (näköhav.)
- *Megachile versicolor* 1m
- *Nomada flavoguttata* 1f
- *Nomada roberjeotiana* 1f
- *Bombus soroeensis* 19w + 2m
- *Bombus lucorum* 1f + 47w + 13m
- *Bombus semenoviellus* 1f + 2w. Silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu laji.

- *Bombus pratorum* 10w + 3m + n. 18 yks. (näköhav.)
- *Bombus hypnorum* 4w
- *Bombus lapidarius* 1w + 1m
- *Bombus hortorum* 5f + 12w + 5m + n. 13 yks. (näköhav.)
- *Bombus pascuorum* 15w + 2m + n. 10 yks. (näköhav.)
- *Psithyrus bohemicus* 2f + 5m
- *Psithyrus sylvestris* 1f + 2m
- *Psithyrus norvegicus* 1m
- *Apis mellifera* 2w
- Formicidae 260 yks.
- Tenthredinidae 30 yks.
- *Brachygaster minuta* 1 yks.
- *Gasteruption erythrostomum* 1f + 1m

LK: Parikkala, Oronmyllyn leirikeskuksen ympäristö, 6836-7:626, 25.6.2006:

- *Hedychrum niemelai* 1f
- *Podalonia hirsuta* 1f
- *Ammophila sabulosa* 1m
- *Andrena haemorrhoa* 1f
- *Andrena tarsata* 1m
- *Lasioglossum leucozonium* 1f
- *Lasioglossum albipes* 2f
- *Lasioglossum villosulum* 1f. Luokiteltu silmälläpidettäväksi (NT).
- *Lasioglossum leucopus* 3f
- *Sphcodes crassus* 1f
- *Hoplitis claviventris* 1m
- *Andrena intermedia* 1m
- Tenthredinidae sp. 1 yks.

LK: Parikkala, Melkonieniemi, Kärmepellon lato, 68263:6241, 28.7.2006:

- *Ancistrocerus claripennis* 1m
- *Symmorphus bifasciatus* 1f
- *Hylaeus cardioscapus* 1f + 1m
- *Heriades truncorum* 1m
- *Megachile versicolor* 1m
- *Bombus hypnorum* 1w
- *Gasteruption jaculator* n. 3 yks. (näköhav.)
- *Gasteruption assectator?* n. 5 yks. (näköhav.)

ES: Rautjärvi, Korpjärvi, Kaukolannurkan niitty, 67950-1:6124, 28.7.2006:

- *Bombus semenoviellus* 1w. Luokiteltu silmälläpidettäväksi (NT).
- *Tenthredo scrophulariae* 1m

ES: Rautjärvi, Korpjärvi, hirsilato, 67954:61245, 28.7.2006:

- *Chrysis angustula* 1f + 1m
- *Chelostoma campanularum* n. 10 yks. (näköhav.)
- *Gasteruption jaculator* 1f